

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 5 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetésre
 50 l. Közlemények sora 80 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

**Szerkesztőség és
 :: kiadóhivatal ::**
 Eperjes, Fő-u.
 □ 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 □□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□**

A girálti szoborleleplezés.

Lélekemelő, hazafias ünnepély folyt le aug. 25-ikén Girálton; ekkor leplezték le a girálti járás közönsége által az ellenséges hadak kiűzésének és az elesett hősök emlékére emelt szobrot. Ezrekre menő közönség, a környék apraja-nagyja ünnepi ruhában lepte el a nagykiterjedésű parkot, ahol az ünnepély javarésze lefolyt. Nyírfák-ból hevenyészett fasor vezetett a fenyőfábó emelt diadalkapuhoz, melynél a szoborbizottság a vendégeket fogadta. Ezek sorában láttuk Koós Béla főispánt Sárosvármegye képviselőjében, Szmrecsányi Jenőt, a girálti kerület és Szepesházy Imrét, a felsővízközi kerület országgyűlési képviselőjét, Janik Ferenc pénzügyigazgatót, Berzeviczy Zsigmondot, a földművelésügyi miniszt. kirendeltség főnökét, Faragó Józsefet, Eperjes szab. kir. város polgármesterét stb.

Az ünnepélyt *Telekessy* János tapolyhanusfalvai r. kath. esperes által celebrált tábori mise vezette be, melynek tartama alatt a girálti lelkes tisztviselőkből ez alkalomra alakult énekkar precizen előadott chorálja emelte az ünnepi hangulatot. Az elesett hősökért a gyászszertartást *Rusznák* Pál gör. kath. esperes-plébános tartotta meg, melynek végeztével a közönség a Himnusz eléneklése után a szoborhoz vonult.

A szobor, *Faragó* Félix szobrász mester-

műve, méltóan szimbolizálja az áldozatkész hősiességet, melyet hadrakelt népünk a haza védelmében kifejtett. Egyedüli alakja: egy ugrásra kész oroszlán, melyet a művész egy 27 métermázsás kötömből faragott ki. Fél méter magas talapzatán ez a felírás áll:

„A világháborúban a hazáért vérüket ontott hős fiainak az ellenséges hadak kiűzése felett érzett hálája jeléül emelte a girálti járás közönsége. 1918.”

A háború végeztével az elesettek nevét fogják rávésni.

A szobornál a megnyitó-beszédet *Bánó* Zoltán csász. és kir. kamarás, szoborbizottsági elnök tartotta. Visszapillantást vetett a négy háborús év véres történetére, felpanaszolta, mennyi áldozatot követelt a haza védelme; a túlélők kell, hogy leróvják a hála adóját azok emlékének, akik legfőbb javukat áldozták a haza oltárán: az életüket. Majd *Spillenberg* Barna lendületes szép szavakkal adózott az elesettek emlékének s mint a közigazgatási hatóság feje, a szobrot gondozás végett átvette. Az ünnepi záróbeszédet két nyelven mondotta *Liptai* Lajos ág. h. ev. főesperes. Tót szavaival a köznépet könnyekig hatotta meg, magyar beszédje az értelmiség szíve húrjait hozta rezgésbe.

Alig tudjuk eléggé kiemelni s méltatni ennek a lelkes, hazafias ünnepélynek nagy horderejét, mély jelentőségét, a köznéplökületére gyakorolt jótékony, hatását.

Manapság a közrendet felforgató, minden tekintélyt aláaknázó bolsevik eszmék terjedése korában az intelligens középosztálynak intenzívebben kell foglalkoznia a köznéppel, oktatólag, nevelőleg kell reá hatni, reá vezetni arra az eszmére, mely minden állami létnek támasza, talpköve: a hazaszeretetre. Ez a szép fenkölt ünnepély bizonyára mély, áldásos nyomokat hagyott a nép lelkében, s ennek érdeme azoké, akik a szoboremelés eszméjét felvetették s megvalósították, akiknek égisze alatt az eszme testet öltött. Elismerésünk pálmáját nyújtjuk *Bánó* Zoltán cs. és kir. kamarás, szoborbizottsági elnöknek s főképp *Spillenberg* Barna fősolgabíróknak, aki kivette oroszlánrészét a szép emlékmű létrehozatalából. Girált vezetőférfiai ezzel ragyogó példát adtak nemcsak megyéjüknek, de a nemzet egész művelt társadalmának.

A 67-esek a világháborúban.

Az Issekutz-zászlóalj (I/67.) haditénykedése az Ikva melletti visszavonulási ütközetben, 1916. jún. 15.

Mivelhogy az oroszok az 1916-iki nyári offenzívában félelmetes ember- és lőszeranyag harcbevételével a Luck körüli állásokat benyomták és az ehhez csatlakozó frontszakaszokat apránként felgöngyöltették, a hadvezetőség vonalunk visszavonására határozta el magát, hogy ezáltal a frontot megrövidítse és egyes frontrészeknek fenyegető átkarolását ellensúlyozza, illetőleg kivédje.

TÁRCA.

Világnézet.

Olvastam volt valami
 Kritikában nemrég:
 Költőnél a bölcsélet
 Igen fontos kellék!
 Lantjának elmélkedés
 Szolgál díszül, ékül,
 S el nem lehet poéta
 Világnézet nélkül.

Költő volnék magam is,
 — Már amilyen, olyan —
 Hajh, de filozófia
 Nem volt még dalomban.
 Nosza! A jó útra most
 Rátérek a rosszról,
 Elmondnám nézetemet
 A mikrokoszmoszról.

Hát a világ rendjéről
 A nézetem ím ez:
 Nekem ugyan hiába
 Bölcsész hámoz, hímez.

Hidegen hágy, bármit is
 Schopenhauer kántál,
 Skedvesebb egy libacomb
 Hegelnél meg Kantnál.

Az bizonyos, a sorsom
 Hogyha jóra fordul,
 Szememből az égető
 Könyű ki nem csordul.
 Akkor világfájdalom
 Tőlem lehet békén,
 Pessimista nem vagyok,
 Csak a hónap végén.

Tisztelt Kritikus uram:
 Oly biztos-e abban,
 Hogy van világnézet a
Fülemile-dalban?
 És ha küldi ég felé
 Dalát a pacsirta,
 Vajjon énekszóra a
 Bölcsészlet rábirta?

A dicső természet a
 Dal örök forrása:
 Tavasz jötte, madárszó,
 Hajnal pirkadása,

Hulló csillag, délibáb,
 Tokaj édes nedve,
 S nem a filozófia
 Verslábakba szedve.

Azért süldő lant-fia,
 Ne vesztegelj némán,
 És ne törd az agyadat
 Bölcs filozofémán;
 Zengj merészen, szabadon
 Ha eszméid forrnak:
 S hagyd a világnézetet
 Bölcsészettudornak!

Mikrosz Béla.

Koch Pál uram aszaltszilvája.

Írta Frenyó Lajos. (Vége.)

II.

— Tiszteletreméltó bíró uram, jóllehet előreláttam, hogy a dolog ide fog fejlődni, nem tehettem ellene. Emlékszik arra kegyelmed, hogy ez előtt két évvel milyen szomorú karácsonynak néztünk elébe?

— Emlékszem, hogyne emlékezném!

— A késmárkiak rátörtek a mi embereinkre, amint fáért jártak az erdőben, elvették lovunkat, szekereinket, embereinket fogságba hurcolták

Az 1/67. zászlóalj, mely Issekutz Jenő százados parancsnoksága alatt állott, 1915/16. évnek téli hónapjaiban Rostoki erdőszegevény teljeseen a saját erejéből igen szerény eszközök alkalmazásával hatalmasan kiépített állást teremtett magának. A zászlóalj vonala, mely ékszerűen nyomult be az ellenség állásába, régen fájdalommas seb volt az ellenség testében és már 1915. októberének elkeseredett ütközeteiben is nagyszabású támadások színhelye volt. Issekutz százados éles körültekintéssel azonnal átlátta, hogy az elkövetkezendő ütközetekben szakaszrésze lesz a támadások főpontja.

Ennek tudatában képezte ki a téli időszakban zászlóaljtagját. Tagadhatatlan, nem volt kevés, amit a zászlóaljparancsnok tisztjeitől és közlegényeitől követelt, mindazonáltal szives örömmel nyújtották mindannyian a legjobbat, hogy zászlóaljparancsnokuk magas követelményeit teljesíthessék. Ezen előrelátó kiképzés fontosságát az elkövetkezett események fényesen igazolták.

A zászlóaljnak már június 4-ikén és 12-ikén erős orosz támadásokkal kellett megbirkóznia, mely támadásokat az ellenség súlyos vesztesége mellett vissza is verte. Elérkezett a szomorú emlékü június 15-ike, mely napnak késő esti óráira volt tervbe véve a front visszavonása.

Könnyes szemmel, vérvő szívvel vette tudomásul a legénység a hadvezetőség eme elhatározását, mert ezáltal a nagy fáradtsággal és verejtékkel alkotott, várszerűen kiépített állásoktól kellett búcsút venniök. A now-poczejowi barakkoknak időelőtti felgyújtása folytán az ellenség, úgylátszik tudomást szerzett szándékunkról, mert kora délután heves tűzérsegi tüzet zúdított az első zászlóalj állásaira, mely lassanként pergőtűzzé fokozódott. Issekutz százados azonnal észrevette az ellenség szándékát, rögtön felismerte a fenyegető veszedelmet, mely abban állott, hogyha az ellenségnek sikerülne a zászlóalj felgöngyölítése, úgy az átcsoportosításban lévő Kosak altábornagycsoport részeit oldalba támadhatná, mely által ennek tűzérsege annak a veszélynek lenne kitéve, hogy visszavonulás közben ellenséges kézbe kerülne. E veszély tudatában Issekutz

százados a következő parancsot adta ki alantásainak: „Tartani a vonalat az utolsó töltény felhasználásáig, az utolsó ember feláldozásáig”. Eközben a gránátok özöne felszántja a zászlóalj állását, egyenlővé teszi a föld színével a futóárkokat.

Mindennek dacára az első zászlóalj árkaiban kettőzött éberséggel, halált megvetően teljesítettek a nehéz szolgálatot bátor katonáink. Amint észrevették, hogy az ellenséges tömegek elhagyják árkaikat, hogy állásunk ellen rontsanak, villámgyorsan kirohantak gránátmentes fedezékükből és az ellenséget, mely többszörös vonalban túlerővel támad, megsemmisítő fegyvertűzzel fogadják és visszaverik.

Az orosz tűzérsege elárastja állásunkat shrapnellesővel, amely nem is szünetel, midőn egy félórával később a második orosz tömeg rohan elő. Azonban ezen második támadás is elődje sorsára jut. Állásunk előtt megszámlálhatatlan mennyiségben hevernek a hallottak és sebesültek... Az ellenséges tűz mindennek dacára mindjobban fokozódik... Egy óra mulva a harmadik gyalogsági támadás következik, még nagyobb erők harcbevételével...

A zászlóaljtagok, melyet már előzőleg a leginkább veszélyeztetett helyre állították be (támaszpont egy előreugró erdőben), most lép működésbe. Félelmetes, minden képzeletet felülmúló gyalogsági és gépfegyvertűz fogadja a támadókat, kik megtizedelve, saját akadályaik előtt kísérleteznek a beásással, de gyalogságunk visszakergeti őket...

Ezekután csak órákkal később a magasabb helyen már előre megállapított időpontnál, tudott Issekutz zászlóalja is visszavonulni.

Magától értetődő, hogy a három orosz támadást, melyet kiváló tűzérsegiük különböző kaliberű lövegek alkalmazásával készített elő, anélkül, hogy mi is súlyos áldozatokat ne hozunk, nem lehetett visszaverni.

Azon bajtársak, akik kötelességük teljesítése közben a becsület, a dicsőség mezején estek el, — a sebesültek, akik maradandó emlékek távoztak a harcterről és valamennyien, akiket a jóságos Gondviselés minden testi bajtól megóvott eme napon, mind halált megvető

módon harcoltak az igaz ügyért, a legmagasztosabb célért, melyet a haditörténelem ismer, feláldozták magukat, hogy fegyvertársaik akadálytalan visszavonulását lehetővé tegyék 1916. június 15-ikén.

R. T.

A Felsőmagyarországi Mérnök-Egyesület tanulmányi kirándulása.

A Felsőmagyarországi Mérnök-Egyesület nagyszabású s igen szép sikerű tanulmányi kirándulást tartott augusztus 25-ikén, vasárnap Eperjesre, Tótsóvárra, Szigordra és Aranybányára.

Már szombaton gyülekeztek az egyesület tőrőcz-, árva-, liptó-, szepes- és sárosvármegyei tagjai Eperjesen, Kassán és Tótsóváron.

A tagok legnagyobb része azonban Kassáról vasárnap reggel utazott Eperjesre, hol az eperjesi és sávári tagtársak már várták a kirándulókat s a tótsóvári m. kir. erdőhivatal vezetője, Draskovich József erdőtanácsos és Magyar József, Eperjes sz. kir. város helyettes polgármestere igen melegen üdvözölte az egyet tagjait s a kirándulókat a megjelent vendégekkel együtt mintegy nyolcvan Eperjesről a delnavölgyi erdei-vasúton Sávára utaztak a Porubszky Béla erdőtanácsos kalauzolása és előadása kíséretében a sófőző üzemét szemlélték meg, majd villásreggeli után az erdei-vasúton tovább utazva, tanulmányozták Papp főmérnök előadása mellett az erdei-vasút műépítvényeit s ebédi pihenőre Szigordra gyűltek össze.

Az ebédnél Klauszer Kálmán járási főszolgabíró üdvözölte a járás területén megjelent nagyszámú mérnököt, majd Draskovich házigazda s dr. Desseffy István várm. főjegyző, mint Sárosvármegye törvényhatóságának kiküldötte szólalt fel; mindhárom felszólalás élénken tükrözött vissza azt a felejtethetetlenül kedves melegséget, melyben a sok mérnököt Sárosvármegye területén fogadták.

Az üdvözlőbeszédre Rohringer Sándor egyel. elnök és Balassa János alelnök válaszoltak igen tartalmas beszédekben, de kedvesen beszélt az ebédnél Magyar József h.-polgármester is. Sajnos, hogy a délig tartó szép időt az ebéd végén megzavarta az eső, de mégis a legjobb

— Sajnos, úgy volt, csakugyan úgy volt.
— Az én fiam is azok között volt, akiket elhurcoltak. Tíz napig ott ült a késmárkiak börtönében, de tudja kegyelmed, hogy szép szál legény, megtetszett a késmárki bíró leányának, aki szintén ott volt az utcán, mikor a foglyokat a Leibicz felőli kapun bekísérték s újjongva örült városa győzelmének és a zsákmánynak.

— Tehát a leány kezdte meg az ismeretséget?

— Igen. Többször meglátogatta a foglyokat, beszélt velük, ételt is vitt nekik s mikor elárulta atyjának, hogy van köztük egy szenátor fia is, aki iránt ő vonzalmat érez, az apa nem tiltotta leányának, hogy a fogollyal beszélgesse, sőt ravasz számítással arra törekedett, hogy az ellenség egyik emberét s ha lehet, egész családját így is elhódítsa.

— Furfangos egy ember — mondá bíró uram.

— A tíz nap legendó volt ahhoz, hogy a két szív tüzet fogjon. Az én Pali fiam karácsony előtt, amint tudja, hazakerült; őt is a leibicziak szabadították ki, akik közbenjáróink voltak.

Attól kezdve az én Pali fiam mindig csak a késmárki bíró leányára gondolt. Jó ideig nem árulta el, de végre kivettem belőle a titkot, tiltottam tőle, de hasztalan. Ha csak tehette, alkalmat keresett, mikor nyugodtabb időket éltünk, hogy Késmárkra szökjék. Azóta tartott ez a harc köztem és a fiam között, végre engedtem. Ez az én mentségem, bíró uram.

— Tudomásul veszem — mondta a bíró — s holnapra összehívom a magisztrátust, kegyelmed azonban erről az ülésről maradjon el. Nyugodalmas jó éjszakát!

— Adjon Isten bíró uramnak is — válaszolta Koch Pál, kikísérve a bírót a kapuig s bereteszelve azt utána.

Mikor a bíró lépteinek kopogása elhangzott a ház előtt, Koch Pál meglegedetten dörzsölte a kezét, hogy ilyen tisztára tudta magát mosni, pedig már régen terveket forralt, micsoda hasznát veszi az új rokonságnak, milyen kiterjedt üzleteket köthet násza ura segítségével arra Lengyelország felé.

Büttner-Sebestyén bíró uram másnapra összehívta a tanácsbelieket a teendők megbeszélésére.

Mikor előterjesztette nekik a közösség kövételését, eleinte valamennyien azon a nézeten voltak, hogy a szenátus engedjen, mert Koch Pál valóban löcsei polgárhoz nem illő dolgot cselekedett. Azonban Büttner-Sebestyén uram nem hiába volt bíró, azért így szólt:

— Nem engedhetünk mindenben, hiszen hova fog az vezetni, ha a közösség fog diktálni a magisztrátusnak. Azt én is helyénvalónak találom, hogy Koch eljárását elítéljük, azonban az eljegyzést felbontanunk nem szabad, mert amint Koch Pál előttem kijelentette, az úgylátszik a szívek szövetsége. Arról pedig szó sem lehet, hogy tisztségétől megfosszuk, a városból sem tilthatjuk ki, mert statutumaink jogot biztosítanak neki az itt lakásra. Annyit a közösség megnyugtatóra kijelenthetünk, hogy a következő tisztújításon nem fogjuk szenátorrá megválasztani, de tovább nem mehetünk.

Szenátor uraimék most mindannyian a bíró álláspontját helyeselték s kijelentették, hogy ennél többet nem engednek, inkább valamennyien lemondanak tisztségükről s a felelős-

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

Az összes helybeli

intézetek
részére
szükséges**TANKÖNYVEK**

író- és rajzszerkek kaphatók . . . . .

NÉMETH JENŐkönyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktárában

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

kedvben
nőkök dé
gató veze
jesi villa
tészeti és
Holénia C
tartalmú
fogadott

A kir
megvend
szállóban
h.-polgár
zótól ismé
Rohringer
szépen to
dag ismer
hogy egy
rendes mu

A kis

Kisszeben
„Mi al
sal tiltakoz
mellyel az
cs. és kir.

Mi Fü
magyarság
és legőnz
ismertük
polgársága
lésében ál

A haza
vádja ellen
ben mint
nélkülöz,
ben tiltakoz

Kisszebe

Ifj. Szmrec

dr. Speri

Tomek

dr. Schwab

Pártos

Sebes

r. k. h.

seget a kö
jelentette,
elhatározás

Aligho
jelent a kö
tegnapi kö
ismét elen
selték mir

Bíró u
tegnap. F
köréje sor
levette ok

— Ah!
hozzátenn
a kommu
való beav
ségéről se
kijelenti, j

kező tisztú
választatni,
ból ki ner
kommunit

gisztrátus r
kezességet
minden sz
munitás ta

Pfann
ezzel a vá
és a tanács
lármaival
az eredmé
Vad lá
deputáció

kedvben és érzésekkel telve mentek a mérnökök délután Eperjesre, hol Stark Zs. igazgató vezetése mellett megtekintették az eperjesi villamtelepet, majd Eperjes város építészeti és műemlékeit, mely utóbbiaknál dr. Holénia Gyula eperjesi főorvos tartott gazdag tartalmú s a mérnökök által nagy tetszéssel fogadott történelmi vonatkozású előadásokat.

A kirándulás befejezéseül Eperjes város megvendégelte a kirándulókat a „Fekete sas”-szállóban s a kiránduló mérnökök Magyar h. polgármestertől és Desseffy vm. főjegyzőtől ismét kedves üdvözléseket hallva, válaszul Rohringer és Balassa a mérnökegyet érzéseit szépen tolmácsolva, kedves emlékekkel s gazdag ismeretekkel távoztak el és oszlottak szét, hogy egy kellemes vasárnap után hétfőn újból rendes munkájuk végzéséhez láthassanak.

A kisszebeni „Gott erhalte“.

Kisszebenből vesszük a következő nyilatkozatot:

„Mi alulírottak a legmélyebb felháborodással tiltakozunk azon kvalifikálhatatlan vád ellen, mellyel az EPERJESI UJSÁG Füzesséry Károly cs. és kir. tábori lelkész megvádolta.

Mi Füzesséry Károly tábori lelkészt mint a magyarság s a nemzeti eszme egyik legagilisabb és legönzetlenebb képviselőjét és harcosát ismertük és ismerjük, ki mint ilyen, városunk polgárságának osztatlan szeretetében és becsülésében áll.

A hazafiatlanságnak személye ellen emelt vádjá ellen Kisszeben város polgársága nevében mint olyan vád ellen, mely minden alapot nélkülöz, a leghatározottabban és legerélyesebben tiltakozunk.

Kisszeben, 1918. aug. 27.

<i>Iffy Szmrecsányi József</i> gyógyszerész,	<i>Eiszelt Antal</i> kir. tan., polgármester,
<i>dr. Sperling Károly</i> ügyvéd,	<i>dr. Freimann Jakab</i> tanácsnok,
<i>Tomék György,</i>	<i>Mayer Lajos,</i>
<i>dr. Schwarcz Vilmos</i> ügyvéd,	<i>Hartmann Miksa</i> főhadnagy,
<i>Pártos Ferenc</i> kir. íbírő,	<i>Gallé Hugó</i> rendőrkapitány,
<i>Sebes István</i> r. k. hitoktató,	<i>dr. Hegedűs Ferenc</i> kir. íbírő.

seget a közösságra hárítják. Bíró uram kijelentette, hogy nagyon örül az egyhangú elhatározásnak.

Alighogy a tanácskozás befejeződött, megjelent a közösség küldöttsége és sürgette tegnapi követelésének teljesítését. Pfannschmidt ismét elemében volt, társai pedig zúgva helyeselték minden szavát.

Bíró uram ma sem volt lágyabb, mint tegnap. Felállt székéről, a tanácsbeliek pedig köréje sorakoztak, mintha testőrségét alkotnák, levette okulárját homlokáról és így szólt:

— Ahhoz, amit tegnap mondtam, kevés a hozzátenni valóm. A magisztrátus nem teljesíti a közösség követelését, mert azt jogaiba való beavatkozásnak tartja. Koch Pált tisztességéről soron kívül el nem mozdítja, de azt kijelenti, hogy eljárását helyteleníti s a következő tisztújításnál nem engedni szenátorok megválasztatni, az eljegyzést fel nem bontja, a városból ki nem tiltja, mert azt nem teheti. Ha a közösség ebbe bele nem nyugszik, a magisztrátus minden felelősséget reá hárít, semmiért kezeséget nem vállal, inkább lemond tisztéről minden szenátor és a bíró, ám lássák a közösség tagjai, mit cselekszenek.

Pfannschmidt Hermann és társai nem voltak ezzel a válasszal megelégedve, azonban a bíró és a tanács hajthatatlan maradt, azok pedig nagy lármával mentek el, hogy közöljék küldőikkel az eredményt.

Vad láрма, szitkok hallatszottak, mikor a deputáció vezetője elmondta a bíró üzenetét.

Az EST és az EPERJESI UJSÁG nyomán magunk is utánanéztünk az esetnek, mely feltétlenül hiteles érdemlő információk alapján a következő tényállással zsugorodik össze:

Mult hó 17-ikén, Ófelsége születése-napján a kisszebeni cs. és kir. katonai kórház katonai jellegű egyházi ünnepséget rendezett, melyet — a kórház maga alkalmas helyiséggel nem rendelkezvén — a r. kath. templomban tartottak meg.

A kórház parancsnoka, dr. Ritter v. Prileski, akként rendelkezett, hogy miután a kórház 700 egyénből álló betegek közül 650 osztrák honos, utóbbiakra való érthető tekintetből az osztrák néphimnusz is énekeljék, amit egyébként — csász. és kir. közös hadseregről lévén szó — maga a „Dienst-Reglement“ is előír.

Ebben a teljesen korrekt rendelkezésben Füzesséry Károly tábori lelkésznek része nem volt, aminthogy nem is lehetett, ellenben az ő érdeme, hogy — bár a kórház ápolójainak túlnyomó része német és szláv anyanyelvű — az istenítisztelet kizárólag magyar nyelven történt. Ő intonálta Kölcsy Himnuszát s tartott, csak dicséretet érdemlő, hazafias szellemű beszédet.

Füzesséry, hivatásában eljárva, kérte ugyan a kántortanítót, hogy úgy az osztrák, mint a magyar himnusz énekét az orgonán kísérelje, de, információk szerint, minden további, a „Gott erhalte“ érdekében neki imputált túlbuzgó fellépés szemenszedett valótlanosság, amely méltatlanul érte a kötelességét híven teljesítő tábori lelkészt.

Füzesséry színmagyar családból származik, ereiben primipilus honfoglaló ősök vére is csörgedez, s becsületes magyar érzelmeiben soha senkisémet kételkedvén, szinte komikusan hat, hogy neki a hazafiatlanság vádjá ellen kelljen védekeznie.

Ami pedig a kisszebeniek állítólagos felháborodását illeti, megállapíthatjuk, hogy tényleg volt felháborodás, de azt nem Füzesséry ténykedése, hanem az említett sajtóorgániumok szenzációt hajhászó, a tényekkel nem igazolt híradásai váltották ki, melynek ékes bizonyossága a város előkelőségeinek fent leközölt nyilatkozata, amelyet a megtámadott lelkész védelmében készséggel tettünk közzé.

— Koch Pált öljük meg, házat gyújtuk fel! — kezdtek némelyek kiáltozni, azonban akadnak olyanok is, akik csittították a lármázókat s azt ajánlották, nem kell a magisztrátussal ujjat húzni, mert ha a városban felbomlik a rend, majd eljön Katzianer császári tábornok uram és csinál rendet, de abban nem lesz köszönet. Ez hatott s a dolog vége az lett, hogy ismét csak a város pincéjébe vonultak le, ahol a sörös kupák mélyére sülyesztették dühüket.

Sokáig beszéd tárgya volt még Koch Pál merénylete, kinek a fia már előbb elhagyta a várost. Maga Koch uram nem járt a tanácsba, inkább úgy tett, mintha üzleteinek lebonyolításával volna elfoglalva. A szomszédok, akik minden lépését figyelemmel kísérték, úgy látták, hogy Koch jó üzleteket köthet. Karácsony előtt nagy ládákat csomagolt, úgy mondta, aszaltszilvát szállít a lengyeleknek, amit magyar vidékről hozott.

Az emberek kerülték, legjobb ismerősei is ritkán álltak vele szóba, de Koch Pál uramon nem látszott meg semmi, hogy az talán bánatán. Éppen olyan természetesen igyekezett viselkedni, mint azelőtt: tréfált, kedélyeskedett, ha valakivel összejött, mintha semmi sem történt volna. Az emberek is kezdtek beletörődni az ő dolgába, csak a bíró volt büszke, hogy olyan jól oldotta meg azt a kérdést, de a világért nem szólt volna senkinek arról, hogy a megoldás eszméjét a kedves oldalbordájától kapta. Gréte asszony pedig, mint okos feleség, szintén hallgatott.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

Jótekonycélú színelőadást rendezett augusztus hó 14-ikén és 15-ikén Nagysároson Szabó Antal igazgatótanító volt leány- és fiúnövendékeivel. A két előadás tiszta jövedelme 270 korona, mely összeg a következő célokra fordított: a nagysárosi plébániatemplomban felállítandó békeoltárra 70, a sárosvármegyei hadiárvának 70, a sárosvármegyei hadirokkantaknak 70 és a Nagysároson felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára 60 kor. Íme, kövendő példa gyanánt áll előttünk egy tanító, aki 30 évi tanítói működése után a nagyszünetidőben a szükséges pihenés helyett az önzetlen munkát keresi, hogy a közjó emelésén fáradozzék! E nemes tett önmagát dicséri.

Az Izr. Nőegyletnek Hartstein Zsiga elhúnytá alkalmából a barátai, koszorúmegváltás címén 120 koronát adományoztak.

A sárosvármegyei hadiárvának alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. aug. 21-től a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 108,529.69
Gurko József berzeviczei körjegyző által szeszosztásból beküldött és 385. tétel alatt tévesen nyugtázott 100.90 fill. helyett csak 100 kor.; a még hiányzó összeg utólag nyugtáztatik	—90
Szakmár Gyéza bártfai főszolgabíró	15.—
Ugyanaz beküld	23.—
Ugyanaz	30.—
Ugyanaz	18.—
Ugyanaz	20.—
Sinály Lenke gyűjtése Hertnek községben	53.20
Lubotény község előjárósága útján Davidovics Manó turinai körjegyző gyűjtése	10.—
Fekete Béla lemeszi főszolgabíró útján Schwarcz Izsó somosi lakos adománya	278.40
Lemesi körjegyző útján Havrilla János somosi bíró adománya	120.—
Hernádszentistváni körjegyző gyűjt. Keczerpekléni körjegyző útján keczerlipóci ifjúság adománya	4.40
	50.—
	50.—

Elmult a karácsony is. Koch Pál uramék is megünnepelték csendeskén, hármásban: apa, anya, leány, templomban is voltak az összes ünnepeken. Azonban karácsony után egy hónapra, mikor elkövetkezett Pál fordulása, Koch Pál uram és családja is kifordult Lőcséről.

Az énekes fiúk, akik szokás szerint Pál napot akartak a szenátor úrnál köszönteni, a lakást nyitva és üresen találták. A konyhában egy szenvedő lábú asztal állott, ez maradt meg a lakás bútorzatából egyedül, ezen fehér krétával, nagy betűkkel írva ezt olvashatták a meglepődött gyerekek:

— Koch Pált ne keressétek, elment az aszaltszivája után!

Az énekes fiúk megvitték a hírt az iskolamesternek, az meg jelentette az első papnak, aki sietett ezt tudatni a bíróval. A bíró, mikor hallotta a hírt, savanyú ábrázattal mondotta a tanácsbelieknek:

— Nem Koch Pálért, hanem a szenátorért küzdöttünk.

Mikor Pfannschmidt Hermann hallotta Koch Pál uram ez újabb csinyjét, nevetve kiáltott fel:

— Mégis csak a közösségnek volt igaza, nem a magisztrátusnak. Vele együtt nevettek a társai.

De legedesebben mégis csak a késmárkiak nevettek, akik ettől kezdve büszke gúnyal mondogatták:

— Koch Pál uram szilváját mi ettük meg, mégis a lőcseiek foga vásott el tőle.

kedvben és érzésekkel telve mentek a mérnökök délután Eperjesre, hol Stark Zs. igazgató vezetése mellett megtekintették az eperjesi villamtelepet, majd Eperjes város építészeti és műemlékeit, mely utóbbiaknál dr. Holénia Gyula eperjesi főorvos tartott gazdag tartalmú s a mérnökök által nagy tetszéssel fogadott történelmi vonatkozású előadásokat.

A kirándulás befejezéseül Eperjes város megvendégelte a kirándulókat a „Fekete sas”-szállóban s a kiránduló mérnökök Magyar h. polgármestertől és Desseffy vm. főjegyzőtől ismét kedves üdvözléseket hallva, válaszul Rohringer és Balassa a mérnökegyet érzéseit szépen tolmácsolva, kedves emlékekkel s gazdag ismeretekkel távoztak el és oszlottak szét, hogy egy kellemes vasárnap után hétfőn újból rendes munkájuk végzéséhez láthassanak.

A kisszebeni „Gott erhalte”.

Kisszebenből vesszük a következő nyilatkozatot:

„Mi alulírottak a legmélyebb felháborodással tiltakozunk azon kvalifikálhatatlan vád ellen, mellyel az EPERJESI UJSÁG Füzesséry Károly cs. és kir. tábori lelkészt megtámadta.

Mi Füzesséry Károly tábori lelkészt mint a magyarság s a nemzeti eszme egyik legagilisabb és legönzettelenebb képviselőjét és harcosát ismertük és ismerjük, ki mint ilyen, városunk polgárságának osztatlan szeretetében és becsülésében áll.

A hazafiatlanságnak személye ellen emelt vádjá ellen Kisszeben város polgársága nevében mint olyan vád ellen, mely minden alapot nélkülöz, a leghatározottabban és legerélyesebben tiltakozunk.

Kisszeben, 1918. aug. 27.

Iffy. Szmezsányi József

gyógyszerész,
dr. Sperling Károly

ügyvéd,
Tomek György,

dr. Schwarcz Vilmos

ügyvéd,
Pártos Ferenc

kir. bíró,
Sebes István

r. k. hitoktató,

Eiszelt Antal

kir. tan., polgármester,

dr. Freimann Jakab

tanácsnok,
Mayer Lajos,

Hartmann Miksa

főhadnagy,
Gallé Hugó

rendőrkapitány,
dr. Hegedűs Ferenc

kir. bíró.

séget a közösságra hárítják. Bíró uram kijelentette, hogy nagyon örül az egyhangú elhatározásnak.

Alighogy a tanácskozás befejeződött, megjelent a közösság küldöttsége és sürgette tegnapi követelésének teljesítését. Pfannschmidt ismét elemében volt, társai pedig zúgva helyeselték minden szavát.

Bíró uram ma sem volt lágyabb, mint tegnap. Felállt székéről, a tanácsbeliek pedig köréje sorakoztak, mintha testőrségét alkotnák, levette okulárját homlokáról és így szólt:

— Ahhoz, amit tegnap mondtam, kevés a hozzátenni valóm. A magisztrátus nem teljesíti a közösság követelését, mert azt jogaiba való beavatkozásnak tartja. Koch Pált tisztességéről soron kívül el nem mozdítja, de azt kijelenti, hogy eljárását helyteleníti s a következő tisztújításnál nem engedí szénatornak megválasztatni, az eljegyzést fel nem bontja, a városból ki nem tiltja, mert azt nem teheti. Ha a közösság ebbe bele nem nyugszik, a magisztrátus minden felelősséget reá hárít, semmiért kezességét nem vállal, inkább lemond tisztéről minden szenátor és a bíró, ám lássák a közösság tagjai, mit cselekszenek.

Pfannschmidt Hermann és társai nem voltak ezzel a válasszal megelégedve, azonban a bíró és a tanács hajthatatlan maradt, azok pedig nagy lármával mentek el, hogy közöljék küldőikkel az eredményt.

Vad lárma, szitkok hallatszottak, mikor a deputáció vezetője elmondta a bíró üzenetét.

Az EST és az EPERJESI UJSÁG nyomán magunk is utánanéztünk az esetnek, mely feltétlenül hitelt érdemlő információk alapján a következő tényállással zsugorodik össze:

Mult hó 17-ikén, Ófelsége születése-napján a kisszebeni cs. és kir. katonai kórház katonai jellegű egyházi ünnepséget rendezett, melyet — a kórház maga alkalmas helyiséggel nem rendelkezvén — a r. kath. templomban tartottak meg.

A kórház parancsnoka, dr. Ritter v. Prileski, akként rendelkezett, hogy miután a kórház 700 egyénből álló betege közül 650 osztrák honos, utóbbiakra való érhető tekintetből az osztrák néphimnusz is énekeljék, amit egyébként — csász. és kir. közös hadseregről lévén szó — maga a „Dienst-Reglement” is előír.

Ebben a teljesen korrekt rendelkezésben Füzesséry Károly tábori lelkésznek része nem volt, aminthogy nem is lehetett, ellenben az ő érdeme, hogy — bár a kórház ápolójainak túlnyomó része német és szláv anyanyelvű — az istenisztelet kizárólag magyar nyelven történt. Ő intonálta Kölcsey Himnuszát s tartott, csak dicséretet érdemlő, hazafias szellemű beszédet.

Füzesséry, hivatásában eljárva, kérte ugyan a kántortanítót, hogy úgy az osztrák, mint a magyar himnusz énekét az orgonán kísérelje, de, információk szerint, minden további, a „Gott erhalte” érdekében neki imputált túlbuzgó fellépés szemenszedett valótlanúság, amely méltatlanul érte a kötelességét híven teljesítő tábori lelkészt.

Füzesséry színmagyar családból származik, ereiben primipilus honfoglaló ősök vére is csörgedez, s becsületes magyar érzelmeiben soha senkisémet kételkedvén, szinte komikusan hat, hogy neki a hazafiatlanság vádjá ellen kelljen védekeznie.

Ami pedig a kisszebeniek állítólagos felháborodását illeti, megállapíthatjuk, hogy tényleg volt felháborodás, de azt nem Füzesséry ténykedése, hanem az említett sajtóorganumok szenzációt hajhászó, a tényekkel nem igazolt híradásai váltották ki, melynek ékes bizonyossága a város előkelőségeinek fent leközölt nyilatkozata, amelyet a megtámadott lelkész védelmében készséggel tettünk közzé.

— Koch Pált öljük meg, házat gyújtunk fel! — kezdték némelyek kiáltozni, azonban akadtak olyanok is, akik csitították a lármázókat s azt ajánlották, nem kell a magisztrátussal ujjat húzni, mert ha a városban felbomlik a rend, majd eljön Katzianer császári tábornok uram és csinál rendet, de abban nem lesz köszönet. Ez hatott s a dolog vége az lett, hogy ismét csak a város pincéjébe vonultak le, ahol a sörös kupák mélyére sülyesztették dühüket.

Sokáig beszéd tárgya volt még Koch Pál merénylete, kinek a fia már előbb elhagyta a várost. Maga Koch uram nem járt a tanácsba, inkább úgy tett, mintha üzleteinek lebonyolításával volna elfoglalva. A szomszédok, akik minden lépését figyelemmel kísérték, úgy látták, hogy Koch jó üzleteket köthet. Karácsony előtt nagy ládákat csomagolt, úgy mondta, aszaltszilvát szállít a lengyeleknek, amit magyar vidékről hozott.

Az emberek kerülték, legjobb ismerősei is ritkán álltak vele szóba, de Koch Pál uramon nem látszott meg semmi, hogy az talán bánatán. Éppen olyan természetesen igyekezett viselkedni, mint azelőtt: tréfált, kedélyeskedett, ha valakivel összejött, mintha semmi sem történt volna. Az emberek is kezdtek beletörődni az ő dolgába, csak a bíró volt büszke, hogy olyan jól oldotta meg azt a kérdést, de a világért nem szólt volna senkinek arról, hogy a megoldás eszméjét a kedves oldalbordájától kapta. Gréte asszony pedig, mint okos feleség, szintén hallgatott.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

Jótekonycélú színelőadást rendezett augusztus hó 14-ikén és 15-ikén Nagysároson Szabó Antal igazgatótanító volt leány- és fiú-növendékeivel. A két előadás tiszta jövedelme 270 korona, mely összeg a következő célokra fordított: a nagysárosi plébániatemplomban felállítandó békeoltárra 70, a sárosvármegyei hadiárvánknak 70, a sárosvármegyei hadirokkantoknak 70 és a Nagysároson felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára 60 kor. Íme, kövendő példa gyanánt áll előttünk egy tanító, aki 30 évi tanítói működése után a nagyszünetidőben a szükséges pihenés helyett az önzetlen munkát keresi, hogy a közjó emelésén fáradozzék! E nemes tett önmagát dicséri.

Az Izr. Nőegyletnek Hartstein Zsiga elhunytá alkalmából a barátai, koszorúmegváltás címén 120 koronát adományoztak.

A sárosvármegyei hadiárvánk alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. aug. 21-től a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg .. .. K. 108,529.69

Gurko József berzeviczei körjegyző által szeszosztásból beküldött és 385. tétel alatt tévesen nyugtázott 100.90 fill. helyett csak 100 kor.; a még hiányzó összeg utólag nyugtáztatik .. .. —.90

Szakmáry Géza bártfai főszolgabíró .. .. 15.—

Ugyanaz beküld .. .. 23.—

Ugyanaz .. .. 30.—

Ugyanaz .. .. 18.—

Ugyanaz .. .. 20.—

Sinály Lenke gyűjtése Hertnek községben 53.20

Lubotény község előjárósága útján .. .. 10.—

Davidovics Manó turinai körjegyző gyűjtése 278.40

Fekete Béla lemesi főszolgabíró útján Schwarcz Izsó somosi lakos adománya .. .. 120.—

Lemesi körjegyző útján Havrilla János somosi bíró adománya 4.40

Hernádszentiványi körjegyző gyűjt. .. .. 50.—

Keczerpekléni körjegyző útján ke- .. .. 50.—

czlerlipóci ifjúság adománya .. ..

Elmult a karácsony is. Koch Pál uramék is megünnepelték csendesken, hármában: apa, anya, leány, templomban is voltak az összes ünnepeken. Azonban karácsony után egy hónapra, mikor elkövetkezett Pál fordulása, Koch Pál uram és családja is kifordult Löcséről.

Az énekes fiúk, akik szokás szerint Pál napot akartak a szenátor úrnál köszönteni, a lakást nyitva és üresen találták. A konyhában egy szenvedő lábú asztal állott, ez maradt meg a lakás bútorzatából egyedül, ezen fehér krétával, nagy betűkkel írva ezt olvashatták a meglepődött gyerekek:

— Koch Pált ne keressétek, elment az aszaltszilvája után!

Az énekes fiúk megvitték a hírt az iskolamesternek, az meg jelentette az első papnak, aki sietett ezt tudatni a bíróval. A bíró, mikor hallotta a hírt, savanyú ábrázattal mondotta a tanácsbelieknek:

— Nem Koch Pálért, hanem a szenátorért küzdöttünk.

Mikor Pfannschmidt Hermann hallotta Koch Pál uram ez újabb csinyjét, nevetve kiáltott fel:

— Mégis csak a közösságnak volt igaza, nem a magisztrátusnak. Vele együtt nevettek a társai.

De legédesebben mégis csak a késmárkiak nevettek, akik ettől kezdve büszke gúnyal mondogatták:

— Koch Pál uram szilváját mi ettük meg, mégis a löcseiek foga vásott el tőle.

a legmagasz-
belem ismer,
rtársaik aka-
tegyék 1916.

R. T.

-Egyesület

a. ☐

ök-Egyesület
mányi kirán-
sámap Eper-
ranybányára.
az egyesület
sárosvárm-
Tótsóváron.
zonban Kas-
berjesre, hol
nár várták a
erdőhivatal
tanácsos és
ros helyettes
ölte az egyet
vendégekkel
sról a delna-
ztak a Po-
olása és elő-
ét szemlétek
rdei-vasúton
pp főmérnök
üépítvényeit
ek össze.

ási főszolga-
jelent nagy-
h házigazda
egyző, mint
k kiküldötte
élénken tük-
dves meleg-
rosvármegye

ger Sándor
k válaszoltak
resen beszélt
gármester is.
dőt az ebéd
is a legjobb

unitás köve-
n a nézetem
mert Koch
illő dolgot
estyén uram
ölt:

ben, hiszen
s fog diktálni
elyénvalónak
ük, azonban
zabad, mert
ette, az ügy-
pedig szó
egfosszuk, a
statutumaink
ásra. Annyit
jelenthetünk,
nem fogjuk
ob nem me-

nyian a bíró
ették, hogy
kább vala-
l s a felelős-

NŐ

skedése,
kellékek

n 2-26.

1-ig, vasár- és
óránig. Irodája
Bizottsági ülés-
kén fognak tar-
két bizottsági
g. 27-ikén volt
a tagok foga-

tt, négy közép-
atra alkalmas
távirda-kiadó-
világosítást a

. A m. kir. 11

25-ikén Tót-

népélyt rende-

apja javára. A

oly élvezetes

dó dacára esti

s-mutatványok

fritz százados,

agy, Gyémánt

nár, Jeney tűz-

szakaszvezetők

ották a közön-

vívóversenye

öbbször meg

rcot és a csata-

ezetése alatt a

tározta, hogy

lövészárokban

psot érdemelt

ri Kálmán, az

ja, kik klasz-

ték a közön-

Parulics tűz-

séget okoztak.

ése, amikor is

geső hullott a

sok szórakoz-

szül legjobban

masszövetség,

sfényképészet.

al záródott és

ritett magáért,

es leányoknál

o mulatságot.

orakozott az

a jótékony

tiszta jöve-

ben fényesen

almár Ödön

szító Intézet

minisztérium

zése alatt áll,

latt (telefon-

tt Sárosvár-

llozik hadi-

velvetési, ki-

biztosítással.

tői Szemere

erek cég alatt

házban nőm

irodai kel-

ösen szerez-

a m. t. szülők,

nség beces

gyok teljes

ékül felvé-

14-16-éves

gosítást nyújt

métermáza

s bükkfüzifa

szeptember

zapác kap-

üzletében.

Az Eperjesi Széchenyi-kör államilag segélyezett **zeneiskolájában** a beiratások az 1918/19-iki tanévre szeptember 2., 3. és 4-ikén délután 3-6-ig az intézet helyiségében (Fő-utca 17. szám alatt) tartatnak meg. Tanítás kezdete szeptember 5-ikén. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság. **Figyelmeztetés.** Tekintettel arra, hogy a növendékek nagy számánál fogva azoknak az egyes tanárokhoz való beosztása sok nehézséggel jár, ha kellő időben nem iratkoznak be: az igazgatóság ezennel figyelmezteti a t. Közönséget, hogy amennyiben gyermekeik részére biztosítani kívánják azt, hogy rendes osztályukba beosztásnak, el ne mulasszák a beiratást a fenn kitűzött határidő alatt elintézni, minthogy a később jelentkezők — tekintet nélkül arra, hogy eddig ki volt a tanáruk — oda fognak beosztani, ahol még hely lesz.

Modern kölcsonkönyvtár. A könyvirodalom *legújabb* termékei a *Stehr*-féle könyvkereskedésben *kölcsonbe* kaphatók.

Felhívás vadászainkhoz! A „Hubertus” Magyar Vadászok Orsz. Egyesülete Bársony Istvánnak, legkitünőbb vadászati íróknak indítványára elhatározta, hogy összegyűjti az ország vadászközönségének száján élő *vadászadomákat* és azokat kiadja. Mint ezen gyűjtőakció önkéntes napszámosa, felkérem a megye vadászközönségét vadászadomáknak beküldésére. Csak néhány sorban vessék a lényegét papírra, a szerkesztőbizottság feladata aztán, hogy megfelelően kidolgozza. A beküldés kis fáradságával nemcsak a vadász-kulturánknak, hanem a magyar irodalomnak is teszünk szolgálatot, mert „az adomák között talán még a huszáradomáknak sincs annyi zamatjuk, eredetiségük közvetlen erejük, mint a vadász-anekdotáknak”. Az említett egyesület titkári hivatala Budapesten, VIII., Nap-utca 10. sz. a. van, de szívesen vállalom az esetleg hozzám juttatott vadászadomáknak *eredetiben* a szerkesztőbizottsághoz való továbbítását is. (Jelenlegi címem: Kassa 2., Baross-Gábor-körút 4.) *Bohrandt* Lajos.

Mikor az alma a krumplit szökteti meg. Jobban mondva csak szöktetési kísérlet volt, de rajtavesztettek. Ugy volt, hogy a krumpli, a jó felvidéki bandurki, elkíváncozott Eperjesről, itt akarta hagyni szülőföldjét, hogy Gyöngyösön jobb hazát keressen. Gondolta, hogy ott jobban meg fogják becsülni, itt már nagyon leszálott az értéke. Vagy egy hóval ezelőtt még 3 koronát fizettek kilójáért, most már potom 60 fillérért vesztegetik. Csakhogy baj volt ám, elolvasta ő a rendeletet, tudta, hogy krumplit más megyébe szállítani nem szabad. Szerencsére ez a tilalom az almára nem áll fenn, így hát ahhoz fordult s ketten ki is eszeltek egy tervet. A krumpli a kosár fenekén húzódt meg szép csendesesen, egy kukkot se szólt, az alma ráfeküdt, betakarta szerivel s usgye, vesd el magad. Már ott is voltak a vasúton, de valami szemfüles vasútas rájött a turpisságra — s a rendőrség mindkét jómadarat, a krumplit is, meg az almát is letartóztatta; aki nem hiszi, fáradjon el a városi kapualjba, ott láthat vagy egy tucat jókora kosarat, felül szép zöld alma, alatta kuksol a krumpli. Már csak maradjon meg az eperjesi gyomroknak.

M. . . . sz.

Meg kell házasodni. A kormány törvényjavaslatot dolgozott ki, melynek célja a házasságkötések szaporodásának biztosítása. Az annyira szükséges törvényjavaslat megkönnyíti a családalapítást, intézkedik anyák védelméről, segíti a többgyermekes szülőket. E törvényjavaslatban a kormány szembeszáll az elterjedt egykerendszerrel s úgy tervezi, hogy az egygyermekes szülők felevagyona az államra száll. A törvényjavaslat az agglégényekre is kiterjeszkedik, akikre magas nötlenségi adót vet s ezzel jórészt befellegzett az agglégényi sivár életnek. Most már igazán csak a kényszerházasság marad még hátra.

A közszükségleti cikkek forgalombahozatalánál előforduló visszaélések elkerülése végett a minisztérium elrendelte, hogy minden eladó köteles a vevőnek legkésőbb az árú átadásával egyidejűleg számlát vagy jegyzéket kiszolgáltatni és az üzleti helyiségekben, kirakatban vagy raktárakban lévő árúkat az árat kitüntető jegyzékkel ellátni.

Kereskedelmi Takarékpénztár

Részvénytársaság EPERJES
Fő-u. 133.

elfogad

új betéteket

takarékpénztári betétkönyvecskére és folyószámlára, legelőnyösebb kamatoztatásra.

Visszafizetés előzetes felmondás nélkül.

A bankszakmába vágó összes műveletek legkedvezőbb lebonyolítása.

A Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. tőkeemelése. A Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. f. hó 27-ikén tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy szeptember havában rendkívüli közgyűlést hív egybe, melynek javaslatot fog tenni az intézet jelenlegi alaptőkéjének 700.000 koronára való felemelésére. A tőkeemelés sikeres keresztülvitele az igazgatóság által előzetesen biztosított. Az intézet energikus, szakszerű vezetése annak rohamos fejlődését vonta maga után. A kitűzött programot szem előtt tartva, új üzletekkel és vállalkozásokkal kiterjedtette tette üzletkörét. Azok a megnövekedett számarányok, melyekkel a gazdasági életnek számolnia kell, azok a nagy feladatok, melyek az átmenetnek zökkenés nélkül való megteremtésénél, a gazdasági élet folytonosságának fenntartásával a háborúban erősen fejlődött kereskedelemnek és iparnak a megyebeli pénzügyintézetekre várnak, végül az intézet által kezelt idegen tőkék nagy mértékben való szaporodása mind-mind indokolttá, sőt kötelességgé teszik az intézet csekély alaptőkéjének fejlesztését, mely azután maga után vonja az intézetnek affiliációját is egy fővárosi nagyobb pénzintézettel, mire nézve az ügy-igazgatónak kész a megállapodása. Az alaptőke emelése csupán 1 millió erejéig van tervbe véve.

Rendőri hírek. Elveszített — talált. Kellner Sándor egy tömör, domború, 2 1/2 cm. hosszú szemekből álló arany karkötőt elveszített. Jencsa Jánosné színházi takarítónő a városi színházban egy alpacca-ezüst cigerettatárcát talált. Mayer Lajos vendéglős 20 koronát talált. Krausz Izidor talált egy notes-könyvet, amelyben Ocsenás Nándor nevére kiállított szelvények és egyéb iratok vannak. — **Betörés.** Mucha Bertalan nyomdász lakásába — az ablakon át — Sz. J. fiatalokú csavargó fiú bemászott s kárára, a fali ingaórát szétszedte, a diványból a plüst kivágta s egyéb tárgyakat ellopotott. A fiatalokú a kassai gyermekmenhelybe beszállítottatott.

TANÜGY.

Az Angolkisasszonyok „Sancta Maria” intézetében levő iskolákba az 1918/19. iskolai évre felvétetni óhajtok részére szükséges tudnivalók: 1. A felvétel valamennyi iskolába: *elemi, polgári* iskolákba, *leány-középiskolába* (felső leány-, kereskedelmi és gimnázium I-V. osztályai) szeptember 2., 3. és 4. napjain délelőtt 8-12 óráig történik. A leányközépiskolában egy-egy osztályba csak 40 tanuló vehető fel, ezért a helybeliek igyekezzenek mindjárt a beirási napok elsején jelentkezni, nehogy a

vidéki jelentkezők kiszorítsák őket az iskolából. 2. A javító-vizsgálatok a polgári iskolába és a leányközépiskolába járókkal szeptember 2-ikén délután 2 órától kezdődőleg tartatnak. 3. Veni Sancte! az iskolai évet ünnepiesen valamennyi iskolában szeptember 5-ikén reggel 8 órakor nyitjuk meg. 4. A beírásakor felvételi s egyéb mellékdíjakul fizetni kell: *a)* a polgári iskolában 23 kor., *b)* a leányközépiskola alsó tagozatában 48 kor., *c)* a leányközépiskola felső tagozatában 50 kor. 5. Az évi tandíj egy negyedét a beírás alkalmával le kell fizetni. A „*Sancta Maria*” intézet *előjárósága*.

Az állami tanítónőképző-intézet gyakorló elemi iskolájában a beiratás ideje szept. 3-ikán délelőtt lesz.

Iskolai értesítés. A kollégiumi tanítóképző-intézet *mindennapi I-VI. osztályos* (6-12-évesek) gyakorlóiskolájába, valamint az *ifjúsági egyesületbe* (14-20-évesek) a felvétel és a beiratás szeptember 2., 3. és 4-ikén történik, a Fő-utca 99. szám alatt lévő épület Árok-utcai részén. A felvételre elsősorban az Eperjes városi és vidéki ág. h. ev. egyház tankötelesei jogosultak s ha hely marad, valláskülönbség nélkül minden tanköteles fiú- és leánygyermek, ha testileg és szellemileg ép és egészséges. A tanítás nyelve a magyar és ingyenes; a tanítás szeptember 5-ikén kezdődik. *Gerhard* Béla, tanítóképző-int. igazgató.

Az eperjesi izr. hitközség elemi iskolájában a beiratások szept. 2., 3. és 4-ikén d. e. 9-12-ig eszközöltnak. A rendes tanítás szept. 9-ikén kezdődik. *Az igazgatóság*.

A m. kir. áll. faipari szakiskolában a beiratások szeptember 1., 2. és 3-ikán fognak megtartatni.

Szerkesztői üzenetek.

I. M. G., E-n. A már régebben kiszedett Mulattató kénytelen volt újjólag aktuális cikkeknek helyet engedni.

E. M., Sz-t. Cikke hasonló okból mai számunkban nem láthat napvilágot. L. J. munkatársunk, ki a tragikus végű novelettel elővasta, szintazon nézetben van, mint mi, hogy t. i. a szerző krudélisan bánik hőseivel. A szegény Lajos érdekében kegyelmi kérvényt szándékozunk küldeni Sz. . . . re. Még lehetne rajta segíteni.

P. T., E-n. A felelős szerkesztő távollétében nem mondhatunk bizonyosat; jövő héten hazajő — legjobb lesz vele személyesen értekezni.

M. M., K-n. L. néni még várjon, jelenleg folyton szakad az eső, nem lehet a Tátrába kirándulni. Kissé meg is kell nyíráltni: 6 sűrű oldal, nem fér a rovatba.

Felelős szerkesztő:

dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:

dr. Koós István.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Szerdán, szept. 4., a budapesti mozgókát megelőzve, itt először: *Kettős házasság*, egy bigámia története 4 felv., egy előjátékkal, Alwin Neuss felléptével.

Vasárnap, szept. 8., a fővárosi mozgókát megelőzően: *Leányvásár*, Brády és Martos eredeti operettje, Király Ernő felléptével (a Királysínházban 250-szer előadva).

URÁNIA:

Hétfőn, szept. 2.: *A boldogság útja*, dráma 5 felv., Bern Áldor felléptével.

Kedden, szept. 3.: *Haldokló gyöngyök*, detektívdráma 5 felv., Hugó Flink felléptével. Csütörtökön, szept. 5.: *Grófnő és cigányprimás*, társadalmi dráma 4 felvonásban.

Pénteken, szept. 6.: *Pompéji utolsó napjai*, a kinematográfia legnagyobb szenzációja.

Szombaton, szept. 7., a budapesti mozgókát megelőzve, itt először: *A kísértetek*, Ibsen Henrik világhírű drámája 5 felvonásban.

Vasárnap, szept. 8., megelőzve a fővárosi mozgókát: *Nő, aki szeret . . .*, hatalmas drámai film-attrakció 4 felv., Ellen Richter a főszerepben.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Az előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Legközelebb: *Ciklámen, A színész nő regénye, Mennyei narancsok.*

Eperjes sz. kir. város tanácsától.

4773-1918. kig. szám.

Hirdetmény.

A hatósági ellenőrzés alatt levő *élelmicikkeknek a kiskereskedők közötti szétosztását* a tanács biztosítani óhajtván, erre vonatkozóan nyilvános versenytárgyalást hirdet és felhívja a vállalkozni óhajtókat, hogy ajánlataikat 1918. szeptember 4-ikén d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében megtartandó tárgyaláson zárt borítékba írásban adják be.

Az ajánlatok ugyanakkor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az ajánlat minden egyes hatósági ellenőrzés alá eső cikke külön-külön vagy általában %-ban kifejezve teendő meg.

Utóajánlatok nem vétetnek figyelembe. A beadott ajánlatokkal a tanács esetleg valamennyit visszautasíthatja.

Az élelmicikkek szétosztása alatt értendő: a város lakosságának ellátására bárholnan érkező cikkek vételárának a szétosztó kereskedő által leendő előlegezése, az árú megérkezésekor átvétele, raktározása, biztosítása és szétosztás alkalmával a kiskereskedőknek házhoz szállítása.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1918. évi augusztus 27-ikén tartott üléséből.

FARAGÓ JÓZSEF s. k.,
kir. tan., polgármester.

Egy jó házból való vidéki fiú **tanonc** teljes ellátással felvétetik

Kun Sándor
fűszer- és csemegeüzletében Eperjesen.

A Magyar Országos Biztosító Intézet R.-t. sárosvármegyei kirendeltsége ::
(Eperjes. Rózsa-u. 5.. telefon 102)

irodakisasszonyt
keres szeptember 1-jére. □

PASZTERNÁK MANÓ
butorszállító

vállalata, Eperjes, Kovács-utca 14.
(Stefánia-utca sarok.) Telefon 105.

Költöztetések szab. butorszállító-kocsikban, a csomagolás mellőzésével. ....

Téli
almát, körtét

kézzel szedett, elsőrendű csemegefajtát

bármily mennyiségben

veszek

Mezey Zs. Budapest, VI., Vörösmarty-u. 43.

Közvetítők díjaztatnak.

MEGHÍVÓ.

Az **Uránia Városi Mozgóképzőház R.-t.** 1918. szeptember 15-ikén, vasárnap d. e. 11 órakor Eperjesen, a Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. tanácstermében (Fő-utca 133.) **újából**

rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek meghívhatnak azzal, hogy miután a múlt hó 11-ikére hirdetett közgyűlésen a részvényesek nem jelentek meg határozatképes számban, ezen újabb közgyűlés a napirendre kitűzött tárgyak felett a megjelent részvényesek számára való tekintet nélkül fog határozni.

Napirend: 1. Igazgatóság jelentése az 1916-1917. és 1917-1918. üzlet évekről. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3. Az 1916-1917. és 1917-1918. üzletévi nyereségekre vonatkozó határozathozatal. 4. Határozathozatal az igazgatóság s felügy.-biz. részére a felmentvény megadása iránt. 5. Netáni indítványok. *Igazgatóság.*

Eperjes sz. kir. város gazdasági tanácsától.

3796-1918. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Eperjes sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező **Zöldfa-vendéglőnek és mulatókertnek** 1918. évi december hó 1-sejétől kezdődő hat évre leendő bérbeadása végett a városházatanácstermében 1918. évi szeptember hó 11-ikén délelőtti 11 órára árverést tűzött ki.

Kikiáltási ár évi 5000 korona; bánatpénz 2500 korona. Árverési feltételek a városi számvevőségnél tudhatók meg; a szóbeli árverést megelőzően bánatpénz letételét igazoló nyugtával, továbbá az aláírt árverési feltételekkel felszerelt írásbeli ajánlatok is beadhatók.

Eperjes sz. kir. város gazdasági tanácsának 1918. augusztus 24-ikén tartott üléséből.

FARAGÓ JÓZSEF s. k.,
kir. tan., polgármester.

Kérünk ajánlatot termelőktől
nagyobb mennyiségű almára
s egyéb gyümölcsre. □

Felsőmagyarországi Forgalmi, Kereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság,
Eperjes.

Téli sertéslegelők és makktermés
bérbeadása.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületében az 1918. évi **makktermés** 27 csoportban, zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson bérbeadatik.

A zárt írásbeli ajánlatok 1918. évi szeptember 15-ikén d. e. 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be, és f. évi szeptember hó 16-ikán délelőtt 10 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

Az ajánlatok elbírálásánál azon ajánlat részesül előnyben, amely az erdőhivatal részére a makkoltatás befejezése után legtöbb darabszámú sertésnek maximális áron való átengedését helyezi kilátásba.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1918. évi augusztus hó.

M. kir. erdőhivatal.

Első eperjesi cementárú-ipar köz. társaság

A t. Közönség b. tudomására adjuk, hogy

Első eperjesi cementárú-ipar

törvényszerűleg bejegyzett cég alatt Eperjesen, Kassai-út 39. szám alatt (a vasúti állomással szemben) létesített gyártelepünkön **cement-tetőcserepek, cementtéglák, cement-oszlopok, kerítések** és egyéb szakbavágó **cementgyártmányok** előállításával foglalkozunk.

Jutányos kiszolgálás, elsőrendű anyag szállítása üzleti főelvünk!

Első eperjesi cementárú-ipar.

Épület tervezéseket, előmérlet és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszínradi felvételek készítését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

Könnyű, egy vagy két lóra alkalmas

magyar **KOCSI** eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

„SIGORIN“

csodagyorsasággal írta

■ ■ a poloskát. ■ ■

Kis üveg 4 kor., nagy üveg 16 kor.
Fecskendő 2 kor.

Eperjesen kapható Williger Pál gyógyszerésznél és Pálesch Árpád drogériájában.

Magyarországi főraktár:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Fleisch-féle** eredeti, törvényesen védett

„**SKABOFORM**“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet, dr. Fleisch-félét kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Fleisch E.** „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!